

കേരളത്തിലെ ക്ഷേത്രസംഗീതം

തൃപ്പൂണിത്തുറ വിശ്വനാഥഭാഗവതർ

പ്രാചീന ആചാര്യന്മാരുടെ കണക്കിൽ കലകൾ 64 ആണ്. എന്നാൽ പ്രസിദ്ധ തത്ത്വജ്ഞാനിയായ 'എമേർ സൺ' അവയെ സാഹിത്യം, സംഗീതം, പ്രഭാഷണം, ചിത്രമെഴുത്ത്, കൊത്തുപണി, മരാമത്ത് എന്നീ ആറേണ്ണത്തിൽ ഒതുക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇവയിലെല്ലാം തന്നെ ഭാരതം എക്കാലവും മുൻപന്തിയിലായിരുന്നുവെന്ന് തർക്കമറ്റ സംഗതിയാണ്.

ഭാരതത്തിന്റെ മുഖ്യകലാസമ്പത്തുകളിൽ ഒന്നാണ് ഇന്ത്യൻ സംഗീതം. ഇതിനെ ഉത്തരേന്ത്യൻ സംഗീതമെന്നും ദക്ഷിണേന്ത്യൻ സംഗീതമെന്നും രണ്ടായി തിരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ദക്ഷിണേന്ത്യൻ സംഗീതമാണ് കർണ്ണാടക സംഗീതമെന്നറിയപ്പെടുന്നത്. കർണ്ണാടക സംഗീതപോഷണത്തിനുള്ള പ്രധാന കാരണക്കാരിൽ കേരളീയ കലാകാരന്മാരും ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

ശ്രീസ്വാതിതിരുനാൾ മഹാരാജവ് പരദേശങ്ങളിൽ നിന്നും സംഗീത വിദ്യാന്മാരെ ക്ഷണിച്ചു വരുത്തുകയും അവരെ കേരളത്തിലുള്ള സംഗീത പണ്ഡിതന്മാരുമായി പരിചയപ്പെടുത്തി സമ്പർക്കം പുലർത്തുകയും ചെയ്തിരുന്നു. സംഗീതത്തിലും സാഹിത്യത്തിലുമുള്ള മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ അസാമാന്യമായ പാണ്ഡിത്യം കൊണ്ട് അനവധി സംഗീതകൃതികൾ രചിക്കുകയും അവ സംഗീത ത്രിമൂർത്തികളുടെ കൃതികളോടൊപ്പം പ്രചാരത്തിലിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങിനെ കേരളത്തിൽ പ്രത്യേകിച്ച് തിരുവിതാംകൂറിൽ, കർണ്ണാടക സംഗീതത്തിന് നല്ല പ്രാചാരം സിദ്ധിച്ചു പോന്നു.

സംഗീതം എന്നുള്ളത് ഗീതം, വാദ്യം, നൃത്തം ഇവയുമാണ് കൂടിയത്. ഭക്തി പ്രധാനമായ കൃതികൾ (Sacred and devotional songs) ഈശ്വരസന്നിധിയിലാണ് പാടുന്നത്. സാമവേദത്തിൽ നിന്നും ജന്യമായ ഭാരതസംഗീതം, പരമശിവന്റെ പഞ്ചമുഖങ്ങളിൽനിന്നും റി, ഗ, മ, ധ, നി എന്നീ അഞ്ചുസ്വരങ്ങളായും, പരാശക്തിയുടെ മുഖത്തിൽനിന്ന് സ, പ (ഷഡ്ജ പഞ്ചമങ്ങൾ)എന്നീ രണ്ടു സ്വരങ്ങളായും ഉത്ഭവിച്ചു സപ്തസ്വരങ്ങളായി രൂപന്താരപ്പെട്ടുവെന്ന് കരുതപ്പെടുന്നു. ഈ സപ്തസ്വരങ്ങൾ സപ്തദേവതകളാണെന്നും സ്വരങ്ങൾ പിഴച്ചാൽ വളരെ പാപമാണെന്നും പറയപ്പെടുന്നു. പൂർവ്വീകാചാര്യന്മാർ സ്വരദേവതകളെ ഉപാസന ചെയ്തു പൂജിച്ചു സ്വാധീനമാക്കിയിട്ടുള്ളതായും ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പറയുന്നു. നമ്മുടെ ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ദിവസംതോറും നടക്കുന്ന പൂജാദികളിൽ സംഗീതം ഒരു പ്രധാന ചടങ്ങാണ്. അഷ്ടപദി ഗാനങ്ങൾ ശ്രുതിക്കനുസരണമായി 'ഇടക്ക്' എന്ന വാദ്യോപകരണം വായിച്ചു കൊണ്ട് പാടി വന്നിരുന്ന രീതിയ്ക്കാണ് സോപാനസംഗീതമാർഗ്ഗമെന്നും പറയുന്നത്. ഈ സമ്പ്രദായം ഇപ്പോൾ ക്രമേണ ക്ഷയിച്ചു വരുന്നു. ജയദേവനാൽ വിരചിതനായ പ്രസ്തുത അഷ്ടപദി ഗാനങ്ങളും സ്വാതിതിരുനാൾ മഹാരാജാവിനാൽ രചിക്കപ്പെട്ട വിശിഷ്ടക്ഷേത്രഗാനങ്ങളും പാടുന്നതിന് പാടവം സിദ്ധിച്ച വിദ്യാന്മാരെ കിട്ടാതെ വരുന്നതുകൊണ്ട് ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഈ സമ്പ്രദായം ഇപ്പോൾ നാമമാത്രമായി അവശേഷിക്കുന്നു. അതുപോലെ തന്നെ കഥകളി ഗാനങ്ങൾ പാടുന്ന വിദ്യാന്മാർ ഇപ്പോൾ കുറഞ്ഞു കാണുന്നു.

കേരളക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന വാദ്യാധികൾ ഒരു പ്രത്യേക സമ്പ്രദായത്തിലുള്ളവയാണ്. അവയിൽ ചിലത് കൊമ്പ്, ഇടക്ക്, തിമില, ചെട്ടി, മദ്ദളം, കുറുംകുഴൽ എന്നിവകളാണ്. പരദേശ ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ കൊമ്പ്, നാദസ്വരം, പുല്ലാംകുഴൽ, ഡോലക് എന്നിവകളാണ് അധികം പ്രചാരത്തിലുള്ളതായി കാണുന്നത്. കേരളത്തിലും പരദേശത്തും നാദസ്വരവാദ്യം പ്രധാനമായി കാണുന്നു. കർണ്ണാടക സംഗീതാഭിവിദ്യർക്ക് നാദസ്വരവാദ്യം നല്ലൊരു പങ്ക് വഹിച്ചിട്ടുള്ളതായി കലാസന്ദേഹികൾ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. കേരളത്തിലുള്ള ചില ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് ഉത്സവകാലങ്ങളിൽ, ദേവനെ എഴുന്നള്ളിച്ചുകൊണ്ട് തിമില, പ്രദക്ഷിണം, പഞ്ചവാദ്യ പ്രദക്ഷിണം എന്നിവ നടത്താറുണ്ട്. തിമില, ചെട്ടി, മദ്ദളം, കുറുംകുഴൽ ഈ വാദ്യങ്ങൾ തനി തനിയായും (Solo) പ്രകടിപ്പിക്കാറുണ്ട്. കേരളത്തിലുള്ള കുറുംകുഴൽ വാദ്യത്തെപ്പോലെ 'ഷേഹ്ണായ്' എന്നൊരു വാദ്യം ഉത്തരേന്ത്യയിൽ വളരെ പ്രചാരത്തിലുണ്ട്.

കേരളത്തിലെ ക്ഷേത്ര സംഗീതാഭിവിദ്യർക്കുവേണ്ടിയാണ് ഇനി പറയുവാനുള്ളത്. സംഗീത നാടക അക്കാഡമിയുടെയോ സംഗീതകലാശാലകളുടെയോ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ അഭിരുചിയുള്ള വിദ്യാർത്ഥികളെ തിരഞ്ഞെടുത്ത്, നാദസ്വരം, കുറുംകുഴൽ, ഇടക്ക്, മദ്ദളം, ചെട്ടി, തിമില തുടങ്ങിയ വാദ്യങ്ങളിൽ പരിശീലനം നൽകേണ്ടതാണ്. മദിരാശിയിൽ പ്രൈമറി സാംബർത്തിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ 'വാദ്യാലയം' എന്ന പേരിൽ, വാദ്യോപകരണങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുവാൻ ഒരു സ്ഥാപനം നടന്നു വരുന്നു. കേരളക്ഷേത്രത്തിലെ സംഗീതോപകരണങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള പരിശീലനം സിദ്ധിക്കുവാനും അതുപോലെ ഒരു വിദ്യാലയം കേരളിൽ ഉടൻ താവശ്യമാണ്.

ശ്രീസ്വാതിതിരുനാൾ മഹാരാജാവു ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ പാടുന്നതിനുവേണ്ടി അനേകം അനേകം കൃതികൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയെ തിരഞ്ഞെടുത്ത് അച്ചടിപ്പിച്ച് ക്ഷേത്രങ്ങളിലെ ഉപയോഗത്തിന് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതും നന്നായിരിക്കും, സംസ്കൃത ഭാഷാജ്ഞാനികൾ ഭൂരിപക്ഷമുള്ള കേരളത്തിൽ ജയദേവരുടെ അഷ്ടപദിഗാനങ്ങൾ പോലുള്ള ഭക്തിരസപ്രധാനങ്ങളായ ഗാനങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്ത് സ്വരപ്പെടുത്തി അച്ചടിപ്പിച്ച് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുവാൻ ബഹുമാനപ്പെട്ട ദേവസ്വം ബോർഡ് പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേ താണ്.

സംഗീതരത്നാകരം, രാഗവിബോധം എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ രാഗങ്ങൾ പാടുന്നതിനുള്ള സമയം കുറിച്ചിട്ടുള്ളതും പ്രായോഗികമാക്കേ താണ്. പ്രഭാതം, മധ്യാഹ്നം, സന്ധ്യ, രാത്രി, എന്നീ വേളകളിൽ മാത്രം പാടുവാൻ പറയിയ രാഗങ്ങളുടെ പേരുകളിൽ ചിലത് താഴെ പറയുന്നു.

വെളുപ്പാൻകാലത്ത് പാടുന്നവ:- ഭൂപാളം, പുറനീർ, ഭൈളി, ദേശാക്ഷി.

മധ്യാഹ്നം വരെ പാടുന്നവ:-

- (a) ബീലഹരി, മലഹരി, മുഖാരി, ഖണ്ഡാരം.
- (b) ശ്രീരാഗം, ധനാശി, മേഘരജിനി, മധ്യമാവതി.

സന്ധ്യ, രാത്രി എന്നീ സമയങ്ങളിൽ പാടാവുന്നവ:-

- (c) നാട്ടക്കുറിഞ്ഞി, പൂർവ്വി, വസന്ത, മോഹനം, മായാമാളവഗൌള, കാപ്പി.
- (d) ശങ്കരാഭരണം, തോടി, സുരുട്ടി, ആഹിരി.

ക്ഷേത്രകങ്ങളിൽ ഉത്സവപരിപാടികളിൽ പങ്കെടുക്കുന്ന സംഗീത വിദ്യാർത്ഥികൾ കർണ്ണാടക സംഗീതശാസ്ത്രരീതിയിലുള്ള ഗാനങ്ങൾ മാത്രം പാടുന്നതും ഉചിതമായിരിക്കും.